



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## Universitätsbibliothek Paderborn

### **Theologiae Mysticae Sive Exercitiorum Spiritualium Admodum Reverendi Patris P. Aloysii Siderei, Alias Vincentii Caraffa, Societatis Iesv Praepositi Generali, Tomvs ...**

ex Italico Latino recenter idiomate opera et studio fidelissimi cuiusdam  
interpretis donatus

Iter ad coelum in quatuor partitum Semitas seu partes, & Fasciculum  
Myrrhæ

**Caraffa, Vincenzo**

**Coloniae Agrippinae, 1660**

Cap. 1. De excellentia sanctissimi sacramenti in unione sacramentali.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49363](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49363)

ius non priuemur fructu, subministremus vero mentem considerationi ac deuotioni Diuini huius mysticæ accommodam; laconica, vt aiunt, breuitate, non eadem materia huius tangemus puncta: Primum de excellentia Sanctissimi Sacramenti. Secundum de opera eiusdem. Tertium de proprietatibus. Quartum de effectibus. Quintum de preparatione. Sextum de gratiarum actione post communionem. Septimum de presentia Venerabilis Sacramenti per diem habenda. Ultimum de duodecim fructibus Diuinæ huius Aibora vitæ, vt, *si nunquam otiose accedis, nunquam sine fructu recedus.*

CAPUT I.

De excellentia Sanctissimi Sacramenti in vnione sacramentali.

**U**Nio hæc paucis exponitur à Sacris Doctõibus in Christis eam similem esse vnioni personali Verbi in Christo; quemadmodum enim hæc tres sortitur proprietates: prima est communicatio Verbi: secundum quod sit exigitua gratiæ & gloriæ; tertia, quod sit transformatiua Humanitatis in Verbum; ad eundem modum vnio Sacramentalis nobis communicat Personam Verbi: tribuit ius ad noua dona gratiæ & gloriæ: transformat hominem in Christum. Sed differentia duar vniones in modo; in Christo namque Diuina Persona communicatur immediatè; nobis vero mediata Corpore Christi: in Christo vnio quasi in substantia portat gratiam; in nobis spiritum: in Christo naturalis humana assumpta est in vnitate Personæ, vbi vnus Homo simul vna persona est; in nobis fit vnio duarum personarum, nostræ, videlicet, & illius Christi, vniturque ambæ Sacramentali vnione media. Et hoc est quod dici potest de tam sancta & admirabili vnione quod, hinc inde, sit quasi secunda quædam vnio personalis: vnde, qui digne eadem se communionem refectio, secundum quasi euadit Christum.

ALONSO  
SIDER  
ON

Rationes deinde, ob quas Divinae complacuit Boti- nos extollere ad praecellam hanc unionem, tres sunt. prima, ut satisfaceret naturae nostrae nobilitati; secunda, ut responderet status nostri dignitati; tertia, ut immensum Divinae suae Charitatis exhiberet incendium.

Ad primam quod attinet, dico, capacitatem nostrae esse infinitam; quis est Deificabilis, & capax naturalis filiationis Dei, eo quod Deus humanam nostram naturam propria valeat exuere personalitate, exuturq; in se Divina. Uodè quod ad hoc natura nostra capacitatem habet non duntaxat similem; verum etiam eandem cum natura humana Christi. Ex qua consideratione in nobis ipsis formare debemus spiritum quemdam generosum & magnanimum, non desiccando de altitudine generositatis nostrae, non affectu subiicundo nos ipsis creaturis; sed conservando nos à terra elevatos, ut satiati contentique simus altitudine & capacitate suis nostri.

S. Cypriani lib. de Spectac.

Quæri hoc loco posset, num licitum sit desiderare illum finem? Respondes, desiderare eum absolute, numè licitum esse; bene tamen conditionate, in hunc modum: Si placeret Domino Deo, sanctissimæque eius voluntati, desiderarem me coniungere & unire Deo, maxima, quæ possibilis foret, unione, qualis est unio personalis: idque non propter proprium emolumentum & commodum, veluti appetiit Lucifer; sed pure, ut eo plus diligerem Deum meum, nè ipsum offenderem, ut amplius offendere possem. Et hic actus non licitus; sed etiam bonus, sanctus & meritorius est. Igitur, ut concludatur hæc prima ratio, Cum Deus Op. Max. infinitæ suæ pietatis ac misericordiæ conparetur oculo dignitatem naturæ nostræ, ad eod apertè capacis, ut, iuxta superius dicta, propinquitatis conjunctionisque vinculo possit coniungi Deo, non per gratiam duntaxat, sed etiam per naturam, nec tamen correpondere posset huiusmodi celsitudini & capacitati unione personali seu hypostatica: siquidem iam determinata, ut unio hæc Christi tanquam Vagienti & naturæ æterni Patris Filii propria esset, aliam ei eligere non communicare unionem, illi tamen admodum similem.

Part. Quarta.

Sacra

Sacramentalem, videlicet: quâ, si non in unitatem personarum, quemadmodum Humanitas sanctissima Conditio uniuersalis Verbo Diuino, saltem in unionem personarum coniungamus Deo mediâre carne & Corpore Christi nobis in cibum dato, ut mox dicetur. Hic ergo finis dicitur Deus: fuit in communicatione Sacramentalis unionis: ut, nimirum, suppleret defectum personalem et hypostaticam unionis, & non expleto capacitate nostram per primam unionem, adimpleret eandem personam. Et hæc sufficiant de prima ratione.

Quod ad secundam rationem dico, ita ut vitamque nostram ope inhaerentis gratiæ esset: Diuinam, igitur Deo incumbere, ut nobis de convenienti prouideret cibum Diuino. Etenim, ut est commune Sapientum axioma: vita & victus debent esse proportionati, & in eodem numero, quibus constat: nec conuenit, ut, qui vitam celestem regiam, uilibus pascatur cibus, neque, qui uisus obiecti que conditionis, status & uitæ est, cibus nutriatur regius. At quo modo Deus parauit huic cibum Diuinum? Sola Diuinitas cibus noster esse non potest: impalpabilis enim est, ac proinde, uita loquar, nec est manducabilis. Multo minus sola caro poterit esse cibus noster: quia ex se ipsa nullam habet uirtutem, quâ animæ appetitum explere uel satiare possit. Igitur parietur cibus, qui manducati, sicutque potest lausre animam, uiuatur Diuinitas carni, caro uero Diuina, sicque apparetur cibus noster Diuinus.

*Theophil. in* ceptus est Theophilacti. *In hoc cibo non consistit*  
*cat. D. Th.* puram Diuinitatem, quia impalpabilis & inuicibilis  
nec puram carnem, quia nihil potest proficere; sed  
nem Dei, Carnem Verbi, Carnem uiuificantem & Di-  
*S. Cyrill. in* ficam. Nam, ut exponit D. Cyrillus, *Desiderium*  
*Cat. D. Th.* Verbum unius sei, sum propria Carni, facti illam uiuifi-  
cantiem.

Reuertere igitur in teipsam, anima mea, & confidere  
quæ sit uita tua, ut cognoscat, qualis cibus & victus  
tibi competat & conueniat. Quod si deprehenderit  
vitam tuam humanam & terrenam, hoc D. Augustinus  
*Aug. serm. 1* cape & sequere consilium, *muta vitam, si uis accipere*  
*de temp.* tam: si non mutas vitam, ad iudicium accipe uitam.

Tertiaratio, ob quam Christus seipsum dat in cibum  
 ut inchoati amoris sui satisfaceret ardori, nimirum nos  
 in seipsum converteret, veluti facit cibus in re, que  
 edatur. Ita sentit Nyssenus, cum ait: *Ob hanc caa-*  
*nam seipsum se nobis proponit is, qui semper est, ut acci-*  
*peret illum in nobis, id efficiamur, quod ipse est.* Un-  
 de posita hac Christi voluntate, admirabilique illo Di-  
 vinitatis sui amoris effectu, non sufficit dicere cum S. Paulo:  
*Vivo in me Christus;* sed dicendum cum D. Augustino  
*Vivo Christus:* eadem namque Christi vita vivo, vivo  
 totus transformatus & conversus in Christum, vivo  
 Christus. Neque hoc sufficit, necesse est progredia-  
 ri ulterius & dicas: *Vivo Christus, & hic crucifixus;*  
 non solum dic eum Apostolo: *Christo confixus sum cruce;*  
 sed, *sum Christus confixus in cruce:* etenim Christus in  
 hoc sacramentum venit in figura & memoria Cru-  
 cifixi, cum sit Passionis eius memoriale.

Nyssen. in  
 Eccles. 6.3.

S. Aug. ser.  
 2. de Verb.  
 Dom,

Neque hic subsistit amor Divinus; sed altius  
 procedit, operaturque & vult, ut in eandem Christi Di-  
 vinitatem nos convertamus, ac proinde non solum di-  
 citur: *Vivo Christus;* sed cum Cypriano: *Vivo Deus.* Hic enim Venerabilis huius Sacra-  
 menti ultimus finis est, quemadmodum ipsemet Chri-  
 stus ait: *Qui manducat meam Carnem, & bibit  
 meum Sanguinem, in me manet, & ego in eo.* Ni-  
 mirum, mediante cibo Carnis mee, ego, qui sum Per-  
 sona Divina, ero in ipso Divinitate mea; & ipse in me  
 perfecta quadam unione & transformatione. Et cum  
 hoc amor Divino statuitur meta & terminus: totus  
 enim homo, quantum possibile est, mutatur in Chri-  
 stum, & omnes partes hominis in partes Christi: cor-  
 pus in corpus; anima in animam; & spiritus, superior  
 partem animae mutatur in Divinitatem Christi. Et si  
 illud Eliae, veluti notat sanct. Chrysostomus, hanc  
 se continebat virtutem, ut Eliseo communicaret spi-  
 ritum Eliae, tali modo, ut Eliseus non iam amplius Eli-  
 as; sed alter quidam appareret Eliae, & *Elias  
 erat sursum, & Elias deorsum;* quanto magis san-  
 ctissima ac Divinissima Caro Christi habebit istam

S. Cyprian.  
 lib. de carne  
 Domini.  
 Ioan. 6.6.

S. Chrysost.  
 4. Reg. 6.2.

vim ac virtutem transformatiuam, vt, qui dignè ad-  
 eam accedit communionem, in alium mutetur & con-  
 uertatur Christum, ita, vt deinceps non dicitur  
 videatur esse personæ; sed veluti vna & eadem ap-  
 pareat persona, tanquam Christus replicatus: *Idem Chri-  
 stus sit rursùm, & idem deorsùm.*

## CAPUT II.

*De natura & essentia sanctissimi ac Diuinissi-  
 mi Sacramenti huius.*

**U**enerabile Altaris Sacramentum ex duabus parti-  
 bus, videlicet, ex speciebus panis, & ex Corpore  
 Christi compositum est, ex visibili Sacramento, & ex  
 Sacramenti. Quemadmodum Christus D. N. (& est  
 exemplum D. Augustini) in mundo comparuit cum Hu-  
 manitate visibili, & Diuinitate invisibili. Et quia Cor-  
 pus venit, secundum quod est, puta, vitum Diuinitatis  
 idem tres partes principales considerari possunt in hoc  
 Sacramento: primò, Species Sacramentales: Secundo  
 Corpus Christi, quo etiam comprehenditur Sanguis  
 Anima: tertio Diuinitas Christi: siquidem iuxta S. Ber-  
 nardum Verbum Diuicum tribus modis in conside-  
 rationem nostram cadere potest: *vt est in se, vt est in Car-  
 ne, & vt est in Sacramento.* Juxta singularum harum  
 partium proprietatem proprie habet rationem cibi; sed  
 respectu diuersorum: *vt est in se*, Angelorum cibus est  
*vt est in Carne*, hominum comprehensorum existit  
 cibus: *& vt est in Sacramento*, cibus est hominum victo-  
 rum. Idque valdè conforme est suauitati Diuinae Pro-  
 uidentia, nimirum, vt Angelus, purus Spiritus, suam  
 tanquam proprio cibo, visione beatifica solius Diuini-  
 tatis, quamuis etiam ex alia parte non desit ei gaudium  
 ex beata Humanitatis Christi contemplatione resalcat  
 (in quem desiderant Angeli prospicere) & homo, vt potest  
 ex anima & corpore compositus habeat pro cibo Chri-  
 stum ex Diuinitate & Humanitate compositum. Et  
 quem

1. Pet. 1.